

**UNICA RAPPRESENTANTE per le inserzioni del Regno d'Italia e dell'Estero-
L'UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO**

čita s dnešni majaja: Vojvodca d'Aosta se je počel danes k povelstvu indijskih čet. Vojvodca se je najprevo na molo pokopališče v bližini zgradila cerkve Toselli, kjer se je poklonil pedim Italianom med obleganjem Amba Alagi. Vojvodov obraz je bil truden in žalosten, ko se je ustavil pred grobnico svojega osebnega prijatelja generala Volpina. Vojvoda se je priklonil, se dotaknil s roko abesinske zemlje, poslednji pozdravil in nato vstopil v avto, ki je šel mimo drugega dela grobnice vojvod.

Resen opomin Ameriki

Izjava poveljnika nemške mornarice: Vsek ameriški konvoj v Anglijo bomo smatrali za neizvnan napad

Tokio, 26. maja. S. Če bi se Amerika oficijelno odločila pošiljati s konvoji vojni material v Anglijo, bi bilo to vojno dejanje in neizvnan napad na Nemčijo, je izjavil veliki admiral Erich Raeder, poveljnik in šef nemške pomorske sile v razgovoru, ki ga je dovolil zastopniku agencije Domei v Berlinu. Admiral Raeder je razen tega izjavil, da bi bile nemške pomorske sile v polni upravenosti, če bi kaj ukretno proti takim transportom s konvoji, katere je smatrali po pravih pomorske vojne za tihotapstvo. V tem primeru bi bilo potrebno uporabljati orožje.

Raeder je pripomnil, da ni dvoma, da tako zvani sistem patrol je predstavlja napad in efektivno pomoč Angliji. Veliki admiral, ki je opozoril vlado v Washingtonu, naj ne razširja tega sistema, je potem poudaril, da patroliranje ameriških pomorskih edinic v Atlantiku ne more biti samo defenzivnega značaja. To patroliranje služi samo Angličanom.

Številne nemške trgovske ladje, kakor npr. »Columbius«, so bile žrtve tega sistema in zaradi tega noben poveljnik nemške vojne ladje ne bo držal rok v žepu, med tem ko vojne ladje Zedinjenih držav dajejo obvestila o položaju nemških ladij angleški admiraliteti. Tako zadržanje so mora

smatrati za vojno dejanje in namiki poveljnik bi bil popolnoma upravičen v takem primeru ravnati se po pravih pomorske vojne in prisiliti predmetno ladjo, da ne izvaja več sovražnih dejanj. Admiral Raeder je izjavil nadalje, da ni govora o vojni nevarnosti od strani Nemčije proti Zedinjenim državam in je poudaril, da vojna ni naperjena proti Ameriki, toda ameriški vojni hujšaki hočejo razširiti vojno daleč od svoje domovine in izzvati nevarnost v oddaljenih vodah, da bi izzvali incidente.

Glede na vsa dejstva je veliki admiral opozoril na to, da bi odgovornost za morebitni konflikt med Nemčijo in Zedinjenimi državami padla izključno na tiste, ki so nalašč presliti ponovna nemška opozila, kakor tudi zadržanje večine ameriškega prebivalstva. Glavna skrb ameriških belicistov je v tem, da ne bi uspeli pri izzivanju incidentov, ki bi povzročili konflikt. Raeder je pripomnil, da Zedinjene države delajo vse mogoče, da bi zabrisale razliko med nevtralnostjo, napadom in vojno. Nemška admiraliteta smatra ameriško ravnanje za skrajno hudo. Celo ameriški tisk ni v dvomu glede agresivnega značaja od sprejetih ali predlaganih odredb vlade, s katerimi se odkrito krši mednarodno pravo.

Nemški tisk o Knoxovih izjavah

Države osi so pripravljene na vse

Berlin, 26. maja. s. Berlinski tisk za beležuje novi govor polkovnika Knox kot najbesnejši bojni krik, ki se je doslej oglašal onkraj Atlantika. »V dnevi, ki prihajajo,« je med drugim rekel Knox, »boste, če ne nastopi kaj nepričakovane, poklicani kot možje današnjega pokolenja, da vzamete nase žrtve, enake onim, ki jih je doprineslo v preteklosti katerikoli drugo pokolenje Američanov. Borba ne bo ne lahka ne kratka, marveč bo trajala dolgo in terjala strašno ceno, enakovredno temu, za kar gre.« Knox je potem dodal, da je predmet borbe oblast nad morji. »Ako si hočemo ohraniti spoštovanje do sebe, moramo braniti to, proti čemur smo se že dvakrat borili: svobodo morij.«

Berlinski tisk predvsem opozarja, da je govoril Knox podobno kakor Churchill, ko je spomladi l. 1940 prevzel oblast; »Nič drugega vam ne morem obljubiti kakor solze, kri in žalovanje,« je rekel Churchill takrat. Danes izjavlja ameriški mornariški minister, da bo terjal boj proti osi »strašno ceno«.

V Berlinu se vprašujejo, kaj neki mislijo o tej mračni perspektivi ameriške ljudske množice, ki so jim od kraja pripovedovali, da bo pomoč Angliji v vojni proti Nemčiji izvrstna kupčija, pri kateri bo dežela izvedla svojo lastno oborožitev, hkratu pa z vojnimi dobavami Angličanom dosežala velike dobičke. To, da naj ameriške množice in z njimi vred tudi manjšina posedujočih, ki podpirajo Rooseveltovo hujšakško politiko, plačajo »strašno ceno« za hudo in dolgo vojno, je povsem novo.

»Zakaj Knox sedaj tako govori?« vprašuje »Nachtausgabe«. Roosevelt doslej ni imel sreče s svojo intervencionistično

gonjo. Prihodnji terek bo imel govor; najbrže je hotel, da pove Knox več, nego misli sam povedati, ker bo tako veljal za manjšega hujšaka. Zato je ukazal Knoxu, naj pretirava, da bo mogel potem v svojem torkovnem govoru pokazati svojo »modro vzdržnost«. Kajti resnica je, da ima ameriški predsednik proti sebi močno opozicijsko gibanje. V vseh mestih Zedinjenih držav se prirejajo, kakor je znano, ljudska zborovanja proti vojni, ki silijo rooseveltovce k previdnemu ravnanju. Ameriški vojni hujšaki se morajo dobro zavedati, da je os že davno pripravljena na vsak udarec, ki bi ji ga hoteli zadati Bela hiša. Zato jo puščajo govori Knox in njegovih tovarišev hladnokrvno. Isto velja tudi o napovedanem Rooseveltovem govoru.

Italijanski protest v Washingtonu

Washington, 26. maja. rs. Kapitan Giuseppe Ferrera, poveljnik ladje »Conte Biancamano« ter častniki Luigi Rosato, Salvatore Piccolini in Eusebio Ceccarelli so bili prepeljani v Cristobal v Panami, kjer se bo proti njim vršil proces zaradi domnevne poškodbe italijanskega parnika, ki so ga ameriška oblastva zasegla.

Italijanski poslanik Colonna je pri ameriški vladi vložil oster protest proti temu ravnanju. Poslanik je v svojem protestu s pravnimi dokazi pobijal ameriške stališče kakor tudi nezakonitost tega postopka. Istočasno je opozoril ameriške oblasti na žalostne okoliščine, v katerih morajo živeti internirani italijanski častniki in mornarji, ter je zahteval zboljšanje njih položaja tako glede hrane kakor glede bivališča.

Iraški ministri v Teheranu

Teheran, 26. maja. rs. V Teheran so dospeli iraški zunanji minister Musa L. Shabender, finančni minister Nadji Asvadi, bivši ministrski predsednik Sabih Najd in bivši obrambni minister, ki so se sestali na važno sejo, kateri prispevajo v iraških krogih poseben pomen.

Najvažnejše angleško pomorsko oporišče

Rim, 26. maja. s. V vojaških krogih pripominjajo, da je Kreta ena izmed najbolj znanih točk angleške admiralitete, že v mirnem času se je angleška vlada izredno zanimala za utrjevanje otoka in je dala v ta namen atenski vladi velika finančna sredstva na razpolago. Angleži so praktično zasedli otok že v začetku novembra 1940 in so imeli torej dovolj časa, da ga utrdijo. Na Kreti niso brezpomembni angleški oddelki, pač pa velika redna angleška vojska. Države osi so napadle Kreto kot najpomembnejše angleško pomorsko oporišče v Sredozemlju. Po angleškem begu s Peloponeza se je vojska moč na otoku zelo pomnožila z angleškimi, grškimi in imperijalnim četami.

Ostavka rumunskega ministra

Bukarešta, 26. maja. s. Minister za narodno gospodarstvo general Potopescu je podal ostavko. Njegov naslednik je dr. Marinuscu, strokovnjak za gospodarska vprašanja, sedaj glavni ravnatelj petrolejske družbe »Concordia«. Sprememba v rumunskem ministru za narodno gospodarstvo bo povzročila radikalno reorganizacijo na gospodarskem polju po načelih, ki jih je general Antonescu sporočil v svojem zadnjem govoru.

Zdravstvena kolona v Metliki

Metlika, 26. maja. Italijanska sanitarna kolona, ki je nedavno pričela delovati v Ljubljani in je svoje človekoljubno poslanstvo razširila tudi na deželo, je v petek dopoldne ob 9 prispela v Metliko in se ustavila na trgu pred šolo, kjer so vodstvo in zdravniški pričevali in pozdravili mestni župan gosp. Ivan Malešič, zdravnik in šef Zdravstvenega doma g. dr. Omanen ter šolska mladina.

V Metliki je sanitarna kolona že dobre pol ure po svojem prihodu pričela delovati s preiskovanjem šolske mladine in je bilo že do popoldne preiskanih nad 100 šolskih otrok po zdravniških specializacijah. Deca se je ob tej priliki hitro iznebila skrbin, ki so brezpozorno morale iz čeljusti, druge diagnoze pa so se zabeleževale na zdravniških listih. Takojšnje pomoč je našla tudi neka obupana mati, katere triletna hčerka si je med igranjem natrosila v obojuhvalno polno prosa, ki pa ji ga je zdravnik večje iz sluhovodno odstranil.

Namen sanitarne kolone je prvenstveno ta, da prouči splošne zdravstvene razmere posameznih krajev Ljubljanske pokrajine, posebno pozornost pri tem delu pa je posvečena zlasti zdravstvenemu stanju šolske mladine.

Drv je dovolj

Ljubljana, 26. maja. Nekateri so se več ali manj upravičeno bali, da bo trg premalo založen s kurivom. Mislili so, da bo dovoz drv slabši, ker so kmetje izgubili mnogo vprežne živine in ker ne bo tako kmalu obnovljen v vsem obsegu železniški tovorni promet. Strah, da bo primanjkovalo drv, se je pa izkazal prazen. Čim so kmetje končali najnujnejša pomladna dela, so začeli zopet živahneje dovažati drva, a tudi trgovci s kurivom so dobro založeni z drvmi. Preteklo zimo so kmetje pripravili tudi mnogo več drv, kakor pred letom. V dolenskih gozdovih, pa tudi v Polhograjski dolini so pripravljene velike skladišnice suhih drv. Lani spomladi je bilo v gozdovih zelo malo drv, zlasti je primanjkovalo suhih.

Kmetje pripeljejo na Grušnovno nabrežje vsak delavnik vsaj po nekaj vozov bukovih drv. Nekoliko večji je dovoz ob sredah in sobotah. V resnici je pa precej povpraševanja po drvah, pač zato, ker so ljudje zdaj v splošnem porabili zimске zaloge. Nekateri se pa tudi zdaj zalagajo z drvmi, ker mislijo, da je spomladi in poleti najugodnejši čas za to ter najprimernejše cene. Vendar drva zdaj niso nič cenejša. V splošnem jih prodajajo po 180 do 190 din m³.

Na tem trgu za kurivo je zdaj napredaj tudi mnogo fizičlov. Prejšnja leta kmetje niso dovažali toliko prekele v Ljubljano, ker ni bilo takšnega povpraševanja. Meščani so letos posadili izredno mnogo fizičlov, tako da se bodo v tem pogledu skoraj povsem osamosvojili. Kmetje bodo prodali zaradi tega tem več prekele, ki so seveda tudi dražje kakor prejšnja leta. V soboto je bila napredaj cela vrsta vozov prekele na Grušnovno nabrežje. Prekide dovažajo na trg za kurivo predvsem Izanci. Ponujajo jih po 1—2 din. Kmet izkupi po nekaj stotakov za en sam voz fizičlov.

Kmetje dovažajo drva na Grušnovno nabrežje največ šele med 9. in 10. uro. Ob 8. pogosto še ni napredaj drv.

Naše gledališče

D R A M A
Začetek ob 19. uri.
Ponedeljek, 26. maja: zaprto.
Torek, 27. maja: Trideset sekund ljubezni.

Red terek.
Sreda, 28. maja: ob 19.30.: Kovarstvo in ljubezen. Izven. Ljudska predstava po globoko znanih cenah od 14 din navzdol.

★
Zadnja abonma predstava Benedettijeve veseloigrice »Trideset sekund ljubezni« bo v terek 27. maja za red terek. V tem delu je konflikt zapopen v vprašanju, ali bo trpela rodbinska morala, če izplača lepa Grazia, ki je povzročila pešca z avtomobilom, oškodovano, ki znaša poljub, trajajoč 30 sekund namesto 150 tisoč lir. Opozarjamo na začetek predstave, ki bo ob pol 20. uri.

O P E R A
Začetek ob 19. uri.
Ponedeljek, 26. maja: zaprto.
Torek, 27. maja: Baletni večer. Red B.
Sreda, 28. maja: Faust. Red sreda.

★
Za »Baletni večer«, ki obsega tri dele, sta ustvarila koreografije šef baleta ing. Peter Golovin in Boris Pilato. Prvi del obsega Griegovo lirčno suito, v kateri bodo plesali solo: Bravničarjeva, Pilato, Remškarjeva, Carman, Brarjeva in Japljiva in bo sodeloval baletni zbor. Druga točka bo odlomek iz baleta Novaka: Signorina Gioventi s solistoma: Moharjevo in Golovinom. Drugi del obsega znani Gluckov dramski balet »Don Juan« s solisti: Moharjevo, Pilatom, Japljivo, Remškarjevo, Carmanom, Pogačarjem, Brarjevo in Bedračevu, s njimi sodeluje tudi baletni zbor. Ta balet bo izvajal prvič pri nas in sicer je koncipiran po Labanovi kompoziciji »Don Juan«, ki jo je ta postavil v Nemčiji. — Tretji del obsega: Pastirski ples in menuet iz Novakovega baleta »Nikotinac«, v teh dveh plesih bodo nastopili solisti: Japljiva in Carman ter Bravničarjeva in Pogačar, 6. točka večera bo Ravelov »Bolero«, izvajan po dramski kompoziciji Ide Rubinsteinove v Parizu. Solisti: Moharjeva, Pilato, Carman. Zadnja točka sporeda pa bo učinkovita in znana druga Lisztova rapsodija, v kateri hosta plesala solo Bravničarjeva in Golovin ter baletni zbor. Koreografije za Griega, Novaka in Liszta je zamislil ing. Golovin, za Glucka in Ravela pa B. Pilato. Dirigent: A. Neffat. Pri klavirju: dr. Švara. »Baletni večer« bo izvajal v operi v terek 27. t. m. ob 19.30 za red B. Opozarjamo na začetek, ki bo ob 19.30.

P. n. gledališke obiskovalce opozarjamo, da bo od torka 27. t. m. dalje začetek večernih predstav v dramski in operi ob 19.30. Začetek predstav, ki trajajo precej tri ure, pa bo ob 19., in bo to veselo posebnost našega gledališkega repertoarja in nastopov.

Dnevna blagajna v operi (prodaja vstupnic za operne in dramske predstave) polnjuje vsak dan dopoldne ob pol 11. do pol 13. ure in popoldne ob 17. do 19. ure. V dramski je odprta blagajna vedno samo pol

Vse slovenske umetniške generacije so se učile pri italijanskih mojstrih

Svečana otvoritev umetniške razstave v Jakopičevem paviljonu po zastopniku Eksc. Visokega Komisarja

Ljubljana, 26. maja. Pomemben kulturni dogodek je bila včerajšnja otvoritev razstave moderne slovenske likovne umetnosti v Jakopičevem paviljonu. Razstavili so svoja najnovejša in najboljša dela slikarji Olaf Glebočnik, Gojmir Anton Kos, Stane Kregar, Miha Maleš, Zoran Mušič, Nikolaj Omerza, Marij Pregelj, Evgen Sajovic in Markim Sedej ter kiparji France Gorše, Boris Kalin, Zdenko Kalin, Karel Putih in Francišek Smerdu. Teh štirinajst slovenskih likovnikov je s svojimi deli častno predstavilo odličnim zastopnikom italijanske Civilne oblasti in italijanske Vojske, kakor tudi ostalim za slovensko kulturo se zanimajočim Italijanom, ki so bili ob otvoritvi navzoči, umetniško tvorno moč slovenske likovne generacije, ki se je uveljavila že pred leti.

Posebno svečana je bila otvoritev te razstave zaradi tega, ker jo je po svojem zastopniku otvoril Ekscelencija Visoki Komisar g. Emilio Grazioli. Zastopal ga je prof. Umberto Urbani, odlični poznavalec naše kulture. Posebno vzradosteno je bilo občinstvo in razstavljalci zaradi navzočnosti Ekscelence Generala Maria Robottija, Komandanta Armije in Divizijskega Komandanta Generala Orlandi, ki sta prišla v spremstvu več višjih italijanskih oficirjev. Tiskovni urad Visokega Komisarja je zastopal comm. gospod Carlo Tigoli, vneti obveščevalec italijanske javnosti o kulturnem in gospodarskem razvoju Ljubljanske pokrajine. Navzoč je bil tudi direktor Italijanskega kulturnega instituta prof. dr. Evel Gasparini.

Slovensko javnost so zastopale številne osebnosti v posebno častnem številu. Med občinstvom, ki je napolnilo glavno sobo, so bili gg. predsednik Narodne galerije ir. Fran Windischer, zastopnik mestne občine prof. Janko Pretnar, tajnik Akademije znanosti in umetnosti prof. dr. G. Krek, upravnik Narodnega gledališča akademik Oton Zupančič, predsednik Društva slovenskih književnikov prof. dr. Koblar in mnogi drugi predstavniki in tovariši umetniki z Rihardom Jakopičem na čelu. Ob otvoritvi je spregovoril nekaj pomembnih uvodnih besed prof. Saša Santel v imenu Društva slovenskih likovnih umetnikov, potem ko je pozdravil navzočne osebnosti.

Mnogi med vami spremljajo delo slovenskih likovnih umetnikov že dolgo vrsto let, je izjavil med drugim, in ste stalni gostje naših razstav že od l. 1908., ko so se prvič odprla vrata Jakopičevega paviljona. Prav blizu tega paviljona, ki ga kljub njegovi obrablenosti spoštujemo, pa že stoje zidovi bodočih lepših in pomembnejših prostorov Moderne galerije, kjer se bo naša likovna umetnost lahko razkazovala v lepši in razkošnejši obliki.

Nedeljski „Nazaj k naravi“

Nekateri meščani so šele zdaj spoznali, kako srečni smo, da imamo v neposredni bližini mesta tako krasna izprehajališča

Ljubljana, 26. maja. O veliki noči je Ljubljana začela zopet živeti svoje mirno življenje; vojne je bilo konec in ljudje so se začeli seliti iz kleti v stanovanja. Vendar je še na vseh ležala mračna prejšnjih dni in meščani niso mogli še dolgo priti v svoj stari tir. Ostajali so doma in nekaterim se je zdelo že junastvo, če so napravili sprehod v Tivoli. Le redki so prihajali ob nedeljah na Rožnik in Grad. Običajni sprehodi ob nedeljah na periferijo so bili kakor pozabljeni. Živahnijeje so pa tile ulice in vsako nedeljo, tudi ob najlepšem vremenu, so bile polne kavarne kakor sredi zime. Meščani so pozabili na pomlad.

Šele zdaj prihajajo nazaj v svoj tir. To se je poznalo včeraj že dopoldne na ulicah. Bilo je manj živahno, kakor prejšnje praznike in niti posebno mnogo se ni zbralo ljudi v Zvezdi, ko je bil promenačni koncert. Huzija nekdanjih mirnih ljubljanskih nedelj je bila popolna, ko se je razlegla vesela godba po Zvezdi. Sonce in godba, mladina — samo starih kostanjev ni bilo več.

Meščane je pa sonce vabilo mnogo bolj v naravo. Že dopoldne je bilo izredno živahno v Tivoliju. Tudi na Rožnik so meščani začeli zopet romati kakor prejšnje čase. Nekateri so šele zdaj odkrili, kako srečni

smo, da imamo tako krasna izprehajališča v neposredni bližini mesta. Če ne hodimo na izlete na deželo, to ni tako velika nesreča, saj v samem mestu, na periferiji, najdemo, kar smo prejšnje čase iskali v oddaljenih krajih: senčnate gozdove sončne travnike in tekočo vodo, poljske poti, pa tudi prašne ceste, ki jih sicer nihče ne išče. Za Večno potjo se meščanom zdi, da so ure in ure daleč od mesta. Čedalje več ljudi odkriva sedaj ob nedeljah samotne gozdne poti, prijetne sončne koticke med gozdovi in travniki, najlepša nedeljska sprehajališča na zahodni strani Rožnika, kjer je prejšnje čase odkrivala lepota narave samo mladina.

Nedeljski beg iz mesta se je zopet začel. Popolne so hiteli ljudje v procesjah v naravo, ne le gostini na periferiji. Prejšnje čase je bil ob koncu meseca slabši obisk izletniških postojank na periferiji, včeraj so pa bili gostinšiški vrtovi povsem zasedeni. Mnogo meščanov je bilo v Podutku, na Rudniku in v Mostah. Številni so se napotili tudi proti Brezovici in Dobrovi. Veselja jim ni skali niti dežek, ki je proti večeru porosil prašne poti in ceste. Trava je še tem bolj zadila, barve so postale bolj sveže, srca so pa ostala vedra, ko so se ljudje vrnili med mestno zidovo.

Zadnja pot Slavka Osterca

Ljubljana, 25. maja. Včeraj popoldne se je zbrala pred Zalami ogromna množica občinstva, da spremi na zadnji poti prerano umrlega slovenskega skladatelja prof. Slavka Osterca. Na Zalah so po blagoslovitvi krste zapeli pevci Glasbene Matic in Akademskoga zbora pod vodstvom g. Franceta Maroita ganljivo žalostnico »Človek glej«, potem je pa spregovoril pokojniku v slovo rektor Glasbene akademije g. prof. Anton Trost. Globoko občutene poslovične besede. Z Zal se je razvil po govoru proti pokopališču dolg žalni sprevod, v katerem so bili vsi profesorji Glasbene akademije in vsi vidni predstavniki umetniškega sveta, predstavniki gledališča ter zastopniki raznih kulturnih društev in ustanov. V kapelici, kamor so najprej prenesli krsto, so po molitvah zaigrali slušatelji Glasbene akademije žalni koral, nakar so krsto prenesli do grobnice slovenskih skladateljev, kamor so položili truplo zaslužnega pokojnika k večnemu počitku. Na grobu so zapeli pevci pod vodstvom g. Maroita žalostnico »Blagor mu«, potem sta pa spregovorila Slavku Ostercu v slovo skladatelj g. Fran Šturm in zastopnik Slovenske šahovske zveze, katere vnet član je bil pokojnik dolga leta. Ob grobu so spet zaigrali slušatelji Glasbene akademije mogočen žalni koral, občinstvo pa je še dolgo stalo ob svežem grobu zaslužnega moža.

Inseriraj v „Slov. Narodu“

Umrli nam je naš soprog in oče, gospod

ANTON HRIBAR

Pogreb bo danes v ponedeljek, dne 28. t. m. ob 5. uri popoldne z Zal, kapela Sv. Petra, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. maja 1941.

Zaključni rednini

HRIBAR, TSCHANZ in ostale srodstvo

Med črno vasjo in Borovnico

Povsod živahna delavnost: poje žage, kaže se spenice, v kamnolomih poka, iz gozdov dovažajo les

Ljubljana, 26. maja. Zdaj se naši pogledi vedno bolj obračajo na jug in zdi se celo, da tudi Ljubljana dobi svoje težišče na južni strani, medtem ko je prej težila proti severu. Na severni strani je mnogo manj prometa kakor na južni. Tržaška cesta še ni bila nikdar tako prometna kakor je zadnji mesec. Tudi na Dolenjski in Ižanski cesti je bolj živo. Ni čuda, če bomo zdaj v Barju odkrili poseben čar in pomen. Barjanske vasi so bile že sicer prej vključene v mestno občino, tako da se mesto postopno izgublja v morju travnikov — malo da ne do samega Krima; a ko zdaj išče sredi Barja južno mejo mesta, se šele jasneje zaveš, kako srečni in bogati smo, ker imamo tako veliko — žitnico.

ZEMLJA, KI SELE ZAČENJA RODITI

Pri barjanski šoli se od Ižanske ceste cepi na desno dolga, skoraj povsem ravna cesta, ki drži do Podpeči. Prereže veliko površino Barja z vsemi njegovimi značilnostmi. Vzdušje ceste se vrste hiše Barjanov, »konkvistadorjev« te še vedno premalo cenjene zemlje. Ze hiše same po svojem neenotnem slogu izdajajo, da je to barjansko naselje, kakor vsa druga, ki segajo daleč od vznožja hribov na Barje, se sorazmerno mlado. Prav tako niso tu še dolgo tudi naseljene nekatere kulturne rastline. Sele zadnje desetletje se Barjani bavijo s sadjarstvom. Sadno drevje prodira na stara jezerska tla, kjer prej ni bilo niti mnogo jelš. Med nepreglednimi travniki je čedalje več trnih peg, zorane zemlje, ki bi menda rodila vse, a doslej ni bilo mnogo niti poizkusov. Ta zemlja je šele začela roditi; doslej so ljudje živeli v nekakšni slepi veri, da tu rase le kislava trava, toda črna zemlja je začela dajati čudovite kapusnice, ogromne zeljaste glave, razne vrste stročnic, korenja, krompirja, repe, koruze, tu in tam so pa posejali tudi žito ter se prepirali, da bi tu lahko vzvalovalo zlato klasje pšenice.

Z BLATOM GNOJIJO

Seveda mnogo poizkusov ni bilo uspešnih. Razen tega so poplave večkrat uničile večino pridelka. Črna, sočna zemlja, če je niso pognojili, ni mogla dajati mno-

go več kakor je dajala prej — kislavo travo; toda uspehi so bili naravnost čudoviti, če so zemljo vsaj pobelili s cestnim blatom. Barjanski zemlji namreč zelo primanjkuje apna, a naše ceste so posute z apnencem. Cestno blato je za barjansko zemljo izvrstno gnoj, česar Barjanom seveda ni treba več dopovedovati. V začetku sicer niso verjeli, a zdaj lahko vidijo skoraj povsod z apnenim blatom pognojene njive in vrtove. Črna vas bi zaradi tega že lahko spremenila ime v — Pobeljeno vas. Čedalje manj je travnikov s kislavo močvirno travo in preslico. Sicer travništvo še ni vzorno, kajti mnogo ogromnih travnikov je še zanemarjenih. Vendar je vedno bolj očitna duha napredka, zlasti v neposredni bližini naselij. V era v bodočnost se ti udi, ko pogled obema to zeleno prostranstvo, ki se lahko prerodi po načrtu in pod vodstvom strokovnjakov v pravo ljubljansko žitnico. Barje nam bo lahko dajalo vse, od mleka do kruha, od sadja do zelenjave, od masti in mesa do krompirja. Pa četudi bi ti travniki služili le umni živinoreji, bi blagoslov blagostanja bogato rosil na Barje in Ljubljano. Optimizem ti lahko zbude že zdaj manjše in večje črede goveje živine pri številnih hišah. Priliko imaš tudi, da tu in tam posežeš po klobuku ter pozdraviš okroglega gospoda — pišča, ki požrešno hlasta po travi in orje z rilcem po mehki barjanski zemlji. Kdo bi se ob takšnem prizoru ne razveselil, zlasti ob misli, da te kmečke hiše spadajo pod mestno občino!

HIŠE BREZ HISNIH ŠTEVILK

Za Črno vasjo se vrsti ob isti cesti naselje Lipe in še nekaj kilometrov, pa se približamo vznožju Krima. Podpeči, kjer se s kmetijstvom družijo tudi industrija. Ob cesti pod hribovni med Preserjem in Tomišljem se vrste kamnolomi. Nekaj je starih, kjer so najbrž že Rimljani lomili skale za svoje ceste in utrube, a čedalje več je novih, ki dajejo apnenec za apno, drobljenec za posipanje cest, kamen za zidavo. Od časa do časa zabobni v tem ali onem kamnolomu in eksplozija vrže od živga skalovja odtrgano grmado kamnja. V neposredni bližini kamnolomov se kadi iz apnenic, starinskih peči, v ka-

krinih so menda tudi že Rimljani žgali apno, a ki prav dobro služijo svojem namenu tudi dandanes. Okrog 40.000 kg apna da takina pet hektar, a treba je kuriti po 6 dni. Tu je toliko apna, ki ga je Barje tako težko, tu na robu samega Barja! No, podpečki kmetje gnoje tu in tam na svojih barjanskih njivah z apnom. Zdi se, da v podkrimskih vaseh doslej še ni bilo tako živahno. Ljubljana zdaj ne kupuje zagorskega apna, ne dovaža kamna in peska iz kamnolomov na severni strani, preusmerila se je proti Krimu. Razen tega pa tudi gre zdaj mnogo več drobljenega kamena za ceste, za naše doslej tako zapuščane ceste. Na cesti je zelo živahno; drve težko obloženi kamioni, s krmakih cest se spuščajo z lesom obloženi kmečki vozovi, ob žagah se vrste ogromni skladi krasnih jelkovih debel. Vse se je nekako spremenilo in ozreš se skoraj v dvomu, ali si res v Podpeči, po hišnih številkah. Toda številke ne zaslediš nikjer.

IZREDNO ŽIVAHNA KUPČIJA Z LESOM

Kakor da je šele zdaj prišlo do svoje veljave lesno bogastvo krimskega pogorja, so zapele vse žage ob vznožju Krima in po vseh cestah po pobotjih hribov škripljejo težko obloženi, zavrti vozovi. Žage delajo s polno paro. Les prevažajo po cesti med Borovnico in Podpeči tudi široki, težki kamioni. Tu najbrž ni bilo še nikdar tako živahne prometa. Mnogo lesa bodo potrebovali pri popravilu borovniškega viadukta. Precej lesa gre proti jugu in ker vlaki ne morejo voziti, dokler ne bo popravljen viadukt, vozijo tovorni avtomobili les proti Logatcu. Povsod se pozna, da je oživela trgovina z lesom. Delo so dobili vsi domači delavci v gozdovih, na žagah, pri prevažanju lesa, tako da jih ni mnogo niti iskalo zaposlitve pri borovniškem viaduktu.

Da se bližamo Borovnici, spoznamo že po tem, da srečujemo čedalje več vozov, naloženih z opeko starega viadukta. To opeko, ki je še precej dobro ohranjena, vidimo tudi pri posameznih hišah ob cesti v Preserju in na Bregu. Kako je v Borovnici, se bomo pa prihodnjič pomenili.

bolj se vidi, kako nujno potrebno bi bilo, da pade še blok starih hiš med Figovcem in palačo »Slavije«.

—lj Jarko koplje. Ob koloniji novih mestnih stanovanjskih hiš ob Cesti v mestni log, ki so jih postavili jeseni in čez zimo, so jeli kopati, ker je svet tam izredno močvirjen — globoke jarke, in sicer ob obeh straneh. Ko bodo jarke izkopani, se bo voda laže odtekala in bo postal svet, na katerem stoji okrog 30 hišic, bolj suh in ploden. Že zdaj so vsi stanovalci hišic obdelali številne vrtnice, na katerih so zasadili krompir, fižol in seveda tudi zelenjavo.

—lj Zadruga Doma učiteljev v Ljubljani vabi svoje članice in vse tovarišice na V. redni občni zbor, ki bo na binkoštni ponedeljek 2. junija t. l. ob 9. dopoldne v prostorih Učiteljske tabarne.

—lj Dar Rdečemu križu. Uradništvo Pokojniškega zavoda v Ljubljani poklanja Rdečemu križu, socialnemu odseku, znesek 1.255.— Din v počastitev spomina gospe Marije Vrančičeve, matere direktorja Pokojniškega zavoda g. dr. Janka Vrančiča.

Vesti iz Hrvice

— O neodvisni hrvaški državi. Prejeli smo prvo številko vestnika hrvaškega ustaskega osvobodilnega pokreta, ki ima naslov »Ustasa« in ki je v njej na uvodnem mestu pod naslovom »Neodvisna hrvaška država« objavil svoj prispevek tudi hrvaški poglavnik dr. Pavelić.

V uvodniku pravi med drugim: »Zdaj, ko je hrvaški narod dosegel svojo narodno svobodo in svojo državno samostojnost, ne more nihče izven meja hrvaške države razpolagati z njenimi davki in z njenimi sinovi. Neodvisna hrvaška država ne pripada nikomur več, ampak je le hrvaška; ona je premoženje hrvaškega kmetijskega naroda. Hrvatski sinovi, ko služijo zdaj svoj vojaški rok, služijo samo svojem hrvaškemu narodu in le njegovo grudo bodo branili, kadar bo potrebno. Že prvi mesec svojega življenja je pokazala svobodna hrvaška država, da je minil čas praznih in nikoli izpolnjenih obljub, prišel pa je čas dela, skrbi in naporov za hrvaško vas in za hrvaške domove. Toda to je šele začetek. Bodočnost bo pokazala, da bo vlada neodvisne Hrvice izpolnila vsa pričakovanja svojega naroda in da bo zanj dosegla kar največje blagostanje.« Poseben poudarek je dal poglavnik dr. Pavelić svojim besedam: »V tem trenutku je najvažnejša

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Protirealistična ljubljanska drama po romanu E. Brante
GLAS V VIHARJU
Laurence Oliver — Marka Obermaier — David Niven (s slovenskimi napisli)
KINO MATICA — Tel. 22-41
Samo ob 16. uri

KINO SLOGA, tel. 27-30
Danes poslednjič
JUNAŠKE PUSTOLOVČINE
Gary Cooper, Andrea Leeds
Jutri: **MADAME BUTTERFLY**

POSLEDNJI UDAREC
Attila Hörbiger, Camilla Horn in Ludwig Schmitz
Film je opremljen s hrvaškim besedilom
Predstave ob 16., 19. in 21. uri
Kino Union Telefon 22-81

naša obljuba, da bo hrvaški narod v svoji neodvisni hrvaški državi sam svoj gospodar in sam gospodar svoje usode. Državna oblastva bodo služila samo interesom hrvaškega kmetijskega naroda.

— Zanimanje za poglavniške govore. Po poročilih »Hrvaškega Naroda« in drugih hrvaških listov vlada po vsej kraljevini Hrvaški za govore poglavnikov dr. Pavelića največje zanimanje. Sobotni »Sarajevski novi list« celo poroča, da je bila vsa naklada njegove posebne izdaje, ki je v celoti objavila dr. Pavelićev govor na Markovem trgu v Zagrebu, v trenutku razgrabljena.

— Vojkovedja Kvaternik o vzgoji hrvaške mladine. Urednik novega tednika za politična, gospodarska in kulturna vprašanja »Za dom« dr. Teodor Uzorinac je v najnovejši številki tega lista objavil svoj pogovor s hrvaškim vojskovodjo Slavkom Kvaternikom o vzgoji hrvaške mladine in o organizaciji hrvaške armade. Vojkovedja Kvaternik je zlasti poudaril, da bo moral v bodoče vsak mlad Hrvat leto dni služiti v »delovni službi«, da bo tako iz lastnega doživljanja spoznal delo kot edino pravilno merilo življenja in doumel sorodnost med zemljo in duhom narodne skupnosti. »Delovna služba« bo trajala leto dni in bo podrejena vojaškemu poveljstvu. Ko bodo mladeniči doslužili v tej »delovni službi«, bodo nastopili službo v redni armadi, ki bo trajala dve leti, v nekaterih strokah 3 do 5 let, pri podčastnikih pa 12 let. Hrvatska armada bo opremljena z najmodernejšim orožjem. Če bo kdo hotel dobiti tudi najnižjo državno službo, bo moral najprej doslužiti določen rok v »delovni službi« in v redni armadi.

— Hrvatsko-nemški koncert. Na Vnebohod je bila v veliki dvorani Hrvatskega glasbenega zavoda prirejena zanimiva manifestacija nemško-hrvaške kulturne vzajemnosti. Prirejen je bil namreč skupni koncert nemškega vojaškega pevskega zbora »Feldkommandantur« in zbora hrvaškega Glasbenega društva intelektualcev. Pokroviteljstvo nad zanimivim koncertom je prevzel poveljnik nemškega vojaštva v Zagrebu. Koncert je bil zelo dobro obiskan. Med drugimi so bili prisotni tudi ministri hrvaške vlade dr. Ivo Petrić, ing. Ivica Frković in Mirko Puk.

— Številne aretacije Židov. Po poročilih zagrebških listov je bilo te dni ugotovljeno, da razširjajo neresnične vesti o dejanskem položaju na Hrvaškem predvsem židje. Policijsko ravnanje v Zagrebu je izvršilo najstrožje preiskave in je doslej zaprla že več kakor 50 židov. Pravijo, da bodo aretacije sledile v še večjem številu, če ne bo v najkrajšem času konec razširjanja takšnih neresničnih vest.

— Za predstojnika bolnice usmiljenih sester, ki je ena najbolj znanih zagrebških bolnic, je bil te dni imenovan znan zagrebški zdravnik dr. Vladimir Bazala. Dodeljen mu je bil oddelk za ženske bolezni. Hkrati pa je dobil naslov primarija.

— 86% draginske doklade v hrvaški lesni industriji. Po sklepu predstavnikov hrvaške lesne industrije bodo vsem delavcem v tej industriji, ki so zaposleni v

hrvaških gozdovih, z veljavnostjo od 1. maja zvišali plačo za 86 odstotkov. To povišanje bo veljalo kot izredna draginska doklada, kot osnovo pa bodo upoštevali plače, kakršne so delavci imeli 31. oktobra 1939. Delavstvo v hrvaški lesni industriji je te skide vzele na znanje z največjim zadovoljstvom.

Aforizmi o sportu

Grki niso delili ljudi v plavače in neplavače, temveč v plavače in — analabete. V sportu sta enakovredni svoboda nasprotujoča si ideala. Težnja po enakosti pomeni povprečnost, težnja po svobodi pa prinaša rekord.

Smatrati borbo za eksistenco tudi za sport in voditi jo z resnično sportno vneto, je najvišja življenjska umetnost. Če ga gojimo sportno, mora biti tudi lov sport. Nesportno gojeni sport je pa samo lov.

Rokoborbe se dajo reproducirati po radiu komurkoli. Dokler se ne dajo po radiu komurkoli prenašati tudi boksaški udarci, nima ta prenosna možnost prave privlačnosti.

Fižol je zelo redilen

Fižol ima, kakor je znano, mnogo hranilnih snovi, ki lahko popolnoma nadomestijo hranilne snovi mesa v prehrani človeka. V fižolu so maščobe, fosfor, žveplo, apno in mnogi vitamini. Za fižol se lahko trdi, da je nekakšno dovršeno prehranjevalno sredstvo in v resnici je kemično ugotovljeno, da vsebuje 100 gramov suhega fižola toliko hranilnih snovi, kakor jih ima 300 gramov volovskega mesa ali 331 gramov telečjega mesa ali 259 gr svinjskega mesa, ali 207 gramov polenovke, ali 494 gr kravjega mleka ali 92 grama testenine, ali 479 gramov krompirja, ali 4 kurja jajca. Kemično je ugotovljeno, da ima 100 gramov fižola 321 kalorij, oziroma razvije 100 gramov fižola kot zaužitje hranilo toliko kalorij v človeškem organizmu. Prebava fižola traja navadno dve uri in pol.

V Italiji predelajo povprečno na leto 1.850.000 stotov fižola, celoten konzum, oziroma celotna potreba tega važnega hranilnega pa je preračunano na povprečno 2 milijona stotov na leto. Potreba je sedaj torej skoraj krita. Za vsakega prebivalca Italije je na razpolago povprečno 4,75 kg fižola letno. Zaradi velike hranilne vrednosti skušajo sedaj v Italiji povečati pridelok fižola, ki lahko nadomesti številna hranila, katera bi bilo treba uvažati.

Hud letalski napad na Sueški prekop

Beirut, 26. maja. s. Egiptsko notranje ministrstvo je objavilo komunikate, v katerem javlja, da je bil v noči na 24. maja izvršen močan letalski napad na področje Sueškega prekopa. Komunikate pravi, da ni bila povzročena niti gmotna škoda niti ni bilo človeških žrtev.

Po semkaj dosepih vesteh so angleške oblasti v Jeruzalemu odredile, da se ukine tamkajšnji francoski generalni konzulat. Francoski konzul je bil pozvan, naj zapusti deželo.

Pospaševanje rojstev

na Japonskem

Tokio, 26. maja. s. Da se pomnoži številno japonskega prebivalstva, se proučuje zakonski načrt, po katerem naj bi poročenci dobili družinsko pogojo, katerega jim ne bo treba vrniti, ako bodo imeli v desetih letih zakona najmanj štiri otroke. Proučuje se tudi zakonski načrt za podeljevanje mesečnih podpor družinam, ki imajo več kakor pet otrok.

Za smeh in kratak čas
V srditem zakonskem prepiru je žena zalutala moža v obraz: »Dan za dnevom ti kuham, cvrem in pečem — a kaj imam od tega? Nič!«
»Tedi! si pa srečna,« je odgovoril mož, »jaz imam od tega prebavne motnje!«

ZAHVALA

Za vse izraze sočalj ob smrti dragega očeta, deda in pradedca ter strica, gospoda

IVANA TOMAŽIČA

Ljubljanskega meščana

se iskreno zahvalujemo. V prvi vrsti izrekamo zahvalo gospodu županu dr. Juru Adlešiču na čelu zastopstva mestnega sveta in uradov ter mestnih policijskih gasilcev, kakor tudi prostovoljni gasilski četi Ljubljana-mesto, deputaciji italijanskih gasilcev, križanski moški kongregaciji in vsem, ki so dragega pokojnika spremlili, darovali vence in cvetje, ali kakorkoli počastili njegov spomin in nam s topljo besedo lajšali težko bol.

Ljubljana, dne 24. maja 1941.

Zalutajoče rodbine:

TOMAŽIČ, PESTOTNIK, ZAJEC

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Fraktili, izjave beseda dno 1.— davek posebej.
Za planene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

KAUČE

novi modeli po nizkih cenah dobite pri

TAFETNISTVO E. ZAKRAJSEK

Nikoličeva 34

male oglase

OGLASUJE

„Slov. Narodu“

kar so najmanjši

KLISEJE

večbarne

JUGOGRAFIKA

VIETNAN 1/23

KEVNE ŽILICE NA NOSU

in licu niso znak pijanca. So le posledice nečiste, zastarele in strdele krvi. Da odpravite te mučne in odurne znake, prenovite in predstite kri s rednim pitjem »AMBROZEVE MEDICE«. Uspeh ne izostane. Le pristno dobite v Medarni v Ljubljani, Židovska 6. 894

Kolesarje — kolporterje

za Vič, Rudnik, Moste, Stožice in Dravlje iščemo. Oglasijo naj se samo sposobni mlajši moški.

Uprava „Slov. Naroda“

Preskrbite si pravočasno POTREBNO KURIVO!

Bukova drva dobavljate takoj — samo vagonsko pošiljke —

Tvrška »EXPORTLES, Ljubljana, Tyrševa cesta 15. 911

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Kopališče S. K. ILIRIJA

otvorjeno

DNEVNE VESTI

— Trume izletnikov na Dolenjsko. Kdor se je peljal včeraj na Dolenjsko, je mislil, da smo že v pozni jesni, ko hodijo vsako leto trume ljubljancov v Belo Krajino po grozdje in vino. Že jutranji dolenjski vlak je bil poln izletnikov. Se več se jih je odpeljalo na Dolenjsko s prvim opoldanskim vlakom, ko so ljudje videli, da ne bo dežja. Mnogi potniki so morali stati v vagonih, ker ni bilo prostora. Ljubljanci so se razkropili po vsej Dolenjski, zvečer so se pa vračali s polnimi nahrbtniki in košarami, da je vlak težko sopihal pod tolikim bremenom. Kar po dva nabasana nahrbtnika ali polni košari so imeli nekateri živi. Zlasti mnogo so peljale v Ljubljano jajčarice jajc. Ene jih je imela štiri velike košare, toda vsa že naročena. Pozna se pa, da je vina na Dolenjskem razmeroma že malo in da je tudi precej drago. Sicer smo posebno v jeseni vajeni, da pripelje dolenjec v Ljubljano zvečer toliko sladko ginjenih cvičkarjev, da se vagoni kar gugajo, zdaj pa ne najdeš v vsem vlakcu nobenega pijanega potnika. Nekaj jih je bilo sicer tudi včeraj malo bolj korajžnih, kakor so sicer, pa tudi ti redki prijatelji cvička niso nikogar motili. Na Dolenjsko bodo zdaj peč hodili na izlete tudi tisti ljubljanci, ki jim Dolenjska ni bila pri srcu, ker so mislili, da ni dovolj lepa.

— Seme činkvantine in rudninski superfosfat. Kmetijska družba v Ljubljani je preskrbela za svoje člane primerno količino semena činkvantine, kakor tudi rudninskega superfosfata. Oboje bo razdeljevala v svojih skladiščih v Ljubljani in Novem mestu, dokler zaloga traja. Činkvantine se sme uporabljati samo za seme ter se mora ista količina semena vrniti v jeseni od pridelka. Kmetovalci bodo morali podpisati zadevno obvezo.

— Nešreče, 11letni posestnikov sin Janez Kratekar iz Iške vasi je predvčeršnjim pasel ob Išci krave in našel pri tem ob bregu potoka vojaško granato. Granato je vzel v roke in z njo nekajkrat udaril ob drevo tako, da je eksplodirala in mu razmesarila obe roki, poškodovala pa ga je tudi po obrazu. — Vojaško granato je našel tudi šletni posestnikov sin Anton Pavlišič iz Vidma in mu je ta pri eksploziji poškodovala levo roko. — V bolnico so prepeljali tudi 31letnega posestnika Franca Grudna iz Zaloga, ki ga je konj brcnil v desno roko in mu jo poškodoval.

— Za nešrečne izžanske pogorelece je daroval odvnetnik dr. Fran Poček 300 din. Iskrena hvala!

— Prijetna, živahna nedelja na Polzevem. Polzevo, že prej splošno znano in priljubljeno, je stopilo zdaj v osrednje zanimanja vseh izletnikov, ki ob nedeljah in praznikih zapuščajo Ljubljano, da se nadihajo svežega zraka. To se je videlo tudi včeraj, ko jutraj sicer ni kazalo, da bo vreme lepo, temveč nasprotno, ko smo mislili, da bo zopet deževalo. Kljub temu je prišlo že z jutranjim vlakom na Polzevo precej izletnikov. Potem so pa prihajali ves dan, eni s kolesi, drugi iz bližnjih krajev peš, tretji zopet s popoldanskim vlakom, tako da je bilo v domu ves dan živahno. Že v opoldanskem urah je postajalo sonce, da so se izletniki lahko tudi malo sončili. Vsi so bili z izletom in s postrežbo v domu izredno zadovoljni. Dolenjska je prav zdaj v najbujnejšem cvetju in zelenju, tako da je pravi užitek preživeti nekaj ur v naravi.

— Prijetna, živahna nedelja na Polzevem. Polzevo, že prej splošno znano in priljubljeno, je stopilo zdaj v osrednje zanimanja vseh izletnikov, ki ob nedeljah in praznikih zapuščajo Ljubljano, da se nadihajo svežega zraka. To se je videlo tudi včeraj, ko jutraj sicer ni kazalo, da bo vreme lepo, temveč nasprotno, ko smo mislili, da bo zopet deževalo. Kljub temu je prišlo že z jutranjim vlakom na Polzevo precej izletnikov. Potem so pa prihajali ves dan, eni s kolesi, drugi iz bližnjih krajev peš, tretji zopet s popoldanskim vlakom, tako da je bilo v domu ves dan živahno. Že v opoldanskem urah je postajalo sonce, da so se izletniki lahko tudi malo sončili. Vsi so bili z izletom in s postrežbo v domu izredno zadovoljni. Dolenjska je prav zdaj v najbujnejšem cvetju in zelenju, tako da je pravi užitek preživeti nekaj ur v naravi.

— Prijetna, živahna nedelja na Polzevem. Polzevo, že prej splošno znano in priljubljeno, je stopilo zdaj v osrednje zanimanja vseh izletnikov, ki ob nedeljah in praznikih zapuščajo Ljubljano, da se nadihajo svežega zraka. To se je videlo tudi včeraj, ko jutraj sicer ni kazalo, da bo vreme lepo, temveč nasprotno, ko smo mislili, da bo zopet deževalo. Kljub temu je prišlo že z jutranjim vlakom na Polzevo precej izletnikov. Potem so pa prihajali ves dan, eni s kolesi, drugi iz bližnjih krajev peš, tretji zopet s popoldanskim vlakom, tako da je bilo v domu ves dan živahno. Že v opoldanskem urah je postajalo sonce, da so se izletniki lahko tudi malo sončili. Vsi so bili z izletom in s postrežbo v domu izredno zadovoljni. Dolenjska je prav zdaj v najbujnejšem cvetju in zelenju, tako da je pravi užitek preživeti nekaj ur v naravi.

njena krasne narave. Po lepih bukovih gozdovih je polno šmaric, po livadah pa drugega pomladnega cvetja.

Iz Ljubljane

—lj Tenorist Slavko Lukman, ki bo nastopil na dobrodelnem koncertu v soboto 31. t. m. v franciškanski dvorani, nam bo po daljšem presledku zapel izbrane arije in pesmi iz povsem na novo sestavljenega programa. Priznani pevec bo med drugim zapel arije iz oper Tosca, Afrkanke in Rigoletta, samo po sebi pa je umljivo, da bodo zastopani tudi naši skladatelji. Pevca, ki se je šolal pri znanem profesorju M. Lozziju iz Trsta, bo spremljala na klavirju gđ. Erika Špec, ki bo nastopila tudi s tremi samostojnimi točkami. Vstopnice so v predprodaji v trgovini Štiglič v Franciškanski ulici.

—lj Živahna Dolenjska cesta. Težišče prometa v mestu se je včeraj preselilo na Dolenjsko cesto. Zaradi verskih obredov v cerkvi na Rakovniku so že dopoldne jeli prihajati verniki od vseh strani, zlasti pa z Dolenjskega, mnogi pa so prišli tudi že na predvečer in prenočili v cerkvi. Pred cerkvijo so se ves dopoldan zbirale velike množice, ki so se razhajale in spet strnjemale v pravi veletoč romarjev. Ljudje s cekarji in zavrtki so se razšli seveda tudi po gostilnah, ki so bile nabito polne od Rudnika pa do karlovskega mostu. Še večji pritisk množic je sledil popoldne, ko se je vse zbralo k imponentni procesiji in drugim obredom. V silovitih procesijah so bile tudi številne narodne noše zlasti iz Trnovega pa tudi iz mesta samega in iz okolice. Procesijo so tudi filmali, žal pa se je kmalu jelo pripravljati k dežju. Nebo se je pooblačilo in so jele padati deževne kaplje, kar je svedčevalo nekoliko motilo. Po zaključku se je velika množica romarjev zgrnila na dolenjski kolodvor, od koder so se romarji odpeljali z vlakom, veliko jih je odšlo domov v bližnje kraje peš in na kolesih. Po cesti proti Dolenjski pa so se pomikale seveda tudi cele kolone kmečkih voz. Velika množica je pritisnila tudi nazaj v mesto, da so bili tramvaji s polnimi priklopnimi vozovi nabito polni.

—lj Cestna dela. Delavci mestnega cestnega nadzorstva so zdaj zaposlen

Spomini na Prule in šentjacobsko faro

Velike izpremembe je prinesel čas tudi temu delu našega mesta

Il vecchio ponte di S. Giacomo e il letto del fiume non ancora sistemato. — Šentjacobski most nekdanj in neurejena struga

Ljubljana, 26. maja. Ze detj časa sem se pripravljaj, obuditi nekaj spominov o nekdanjih idiličnih Prul. Kakor vsaka pticka rada poleti tja, odkoder je izletela, tako menda tudi vsak človek vsaj v poznejši dobi rad obiskuje kraj, kjer se je rodil ali pa preživljal svoj bodisi srečno ali žalostno mladost. Tudi mene zanese pot kaj rada v rojstno šentjacobsko faro in ob takih prilikah vedno tudi na Prule, dasiravno je od mladosti minilo že precej nad 50 let. Ko sem ogledoval podrtine nekdanje staroslavne (skoro 100 let stare) Samassove tovarne in videl zadnje ostanke nekdanjih dimnikov, iz katerih se je skoro neprestano valil dim in v katerem ozidju se je izučilo zelo mnogo mladih ljudi, ki so bili pozneje še kot očetje trajno zaposleni, sem premišljal, ali je bilo prav, da so podrti tovarno. Ta tovarna (kakor tudi nekdanja Tönniesova) sta uživali do prevelike velik sloves daleč naokrog.

Pri tej priliki sem se pa spomnil marsičesa in to iz časov, ko se še ni vila železna kača (električna železnica) po ljubljanskih cestah in ulicah in še preje, ko je vznik svobodno pokal po Ljubljani z bicem svoj pik-pok, pika-pok, da je kar šumelo po ušesih. Takrat so bili konji bogatejših kmetov opremljeni s kornati, kakršne bomo kmalu videli le še v ljubljanskem muzeju. Ob sejmških dneih so težki vozovi s širokimi kolesi — »parizariji« — vozili iz Ljubljane proti domu najrazličnejše blago, zlasti moko. Avtomobili in motorji se še niso podili po cestah, pač pa smo občudovali kolesarja, ki si je upal zlesti na bicikel, katerega sprednje kolo je bilo višje od marsikaterega človeka. Železničarji še niso frčali nad nami, pač pa smo vsi skupaj leteli, ako smo videli pogumnega zrakoplovca, ki se je upal spustiti v zračne višave s svojim, z dimom napolnjenim balonom. Pa tudi to je bila redkost. Tudi še ni takrat svetila prijetna elektrika po ulicah in doma, ampak svetilke. V mraku je šel mošček na delo, plezal je po lestevih, ter prizigal cestne svetilke.

Izvoščki so bili takrat gospodje, ki so ob raznih prilikah in življenjskih lepih kotjih prevažali gospodo sem in tja ter mnogo zaslužili. V zimskem času so pa peki kmetijski zvonci in gosposki kraguljčki pri konjih, vpreženih v sanke. Takrat se je dalo skoro po vseh cestah in ulicah do konca zime voziti po snegu, ker ga niso tako hitro spravljali s poti. Poleti pa so škropili ceste s pomočjo naprave, po kateri je iz dolgega soda prihajala voda, mož pa, ki je škropil ceste, se je počasi in samozavestno pomikal za sodom ter s pomočjo dolge vrvi in omenjene naprave škropil na desno in levo. Seveda je šlo to bolj počasi in ne tako radikalno, kakor gre z današnjim škropilnim motorjem.

Tudi ni morda odveč pripomniti, da si takrat mladina izpod 18. let ni upala javno hoditi s cigareto v ustih po cestah. Toda vse se je moralo umakniti času in napredku. Nekaj hiš v tej fari je ostalo še iz one dobe neizpremenjenih. Mnogo pa je že predelanega. Niti cerkva sv. Florjana ni več na zunaj ista kakor je bila. Celo glava onega moža poleg cerkvice ne spušča več vode iz ust. Marsikateri žejen popotnik se je včasih napil tam dobre vode. Otroci pa smo ga

hodili večkrat tiščat za usta, četudi nam je pri tem tekla voda za rokav.

Gotovo jih je še mnogo, ki se spominjajo prav zraven stoječega nekdanjega otroškega vrta (»Kleinkinderbewahranstalt«) s klop Matere božje, ki je še danes na istem mestu.

Sedaj pa k Prulam samim.

Prule so bile zelo velik, širok travnik, ki je segal od Samassove tovarne tja do Gruberjevega kanala. Ob njih je tekla Ljubljanska kakor danes. Ni imela sicer tako prikupljivega obrežja kakor ga ima sedaj, pač pa je bila zanimiva za nas že zato, ker so pluli po njej dolgi čolni, obloženi z drvmi, opeko, moko in drugimi rečmi.

Takoj ob vstopu na Prule so stala na levi strani visoka jagneda, pod katerimi so mnogokrat sedele naše že davno pokojne mamice s skromno južnico za številne otroke. Sivale so nam hlače ali perilo, kar vse smo pri igranju in pojanju po travniku sproti trgli. Ob ograji nekdanje že imenovane tovarne so bili veliki kupi pepela in drugih kovinskih odpadkov. Ti kupi so nastajali od predelanih kovin, ki so jih vozili iz že omenjene tovarne. Pri teh kupih nas je bilo nekaj, kar »stalno zaposlenih«. Skoro vsak dan smo čakali in opazovali, kdaj

pride nova »pošiljka«. Vsak nov kup pepela smo najnatanljiveje prebrskali in našli v njem številne odpadke železa ali medu. Zlasti zadnjega smo bili veseli (ker smo zanj več dobili). Vse ta »izkopani zakladi« smo nosili prodajat takrat bogve koliko stari ženci »Zebjarici«, ki je imela na dvorišču pri »Deteljici« pri Sv. Florjani svoje skladišče. Za te dovoljene nam izkopnine pridobljeni denar smo nosili domov, včasih pa smo si smeli kupiti tudi slaščice.

Na prvem delu tega nekdanjega travnika prav blizu naših »rudokopov« so bile pa še takrat poleg našega nedolžnega večerjaj izrečene tudi mnoge kletvice glasne in tihe, pa tudi skriti vzdihi in celo solze. Tam so namreč precej časa večbali vojake-novince-artilerije. Konja nevesč fant se je zibal sem in tja, dokler ni sfrčal na tla. To je bilo trdo in hudo, preden je postal kos spoštiti muhasti živali. Morda od onih še kdo živi in ima gotovo še bridke spomine na one čase in na oni gospodar.

Na prostoru, kjer stoji danes toliko lepih in modernih hiš, je rasla visoka gosta trava, vmes pa je bilo vse polno najrazličnejših rožic. Zdi se mi, da nisem pozneje nikjer in na nobenem travniku več videl in tako različnih ter lepih cvetlic, kakor takrat na tem velikem pisanem travniku. Od velike in male marjetice pa tja do »božje gajle« in »mačjih oči« je bilo vse polno cvetlic najrazličnejših barv. Morda so nekatere od njih že izumrle, ker travnika v tako pestrih barvah nisem imel pozneje več prilike videti. Kako smo se nemoteno veselo podili po tem velikem prostoru semintja, lovili metulje in kobilice, klicali murrčke, lovili čmrle, spuščali zmaje »hintvarne« v zrak. Ob času konje smo otroci podnevi prevračali po lepo duhtečih kopicah kozolce, proti večeru, ko smo mi odšli pod odejo, so pa mnogokrat nastopili zaljubljeni ob kopicah.

»Spica« na koncu Prul je bila sama na sebi še takrat nevarna celo za večje kopelce in je marsikdo tam utonil. Poleg nje je stala vojaška plavalnica, kjer so utili naše fante plavati. Ženice in otroci smo večkrat gledali take vaje. Marsikak slovenski fant je tam skušal trdo vojaškega plavalnega mojstra.

Pa tudi mi smo se šli vojaške. Nismo imeli samo lesene sablje in puške, zvezde in cefe, ampak napovedali smo si včasih »Zabijčani in Kurjčani« tudi vojsko. Marsikdo jo je ob taki priliki pošteno izkupil.

Toda vse je minilo. Tovarne in njih možgarni dimniki padajo, travniki izginevajo, hiše raste iz tal, ljudje pa legajo v zemljo. Le spomini se še ohranijo, dokler še ti ne zapadejo pozabi.

Juh Avgust, sod. viš. ofic. v pok.

Poskusno klanje živine

Poskusno klanje živine je pokazalo vse težave mesarskega stanu

Ljubljana, 26. maja. Da bi se uredilo vprašanje preskrbe Ljubljane z mesom in da bi bile dosežene cene mesa, ki bi odgovarjale nabavni ceni živine, je predsednik ljubljanskega Zdravstvenega mesarstva g. Alojzij Brečelnik predlagal oblastvom poskusno klanje, ki se je vršilo prejšnji teden v ljubljanski mestni klavnicni. Poskusno klanje je pokazalo zanimivo sliko stroškov pri nabavi in klanju živine, kakor tudi dohodkov pri prodaji mesa.

625 kg težkega prvovrstnega vola, ki je bil zaklan pri potkusnem klanju v ljubljanski mestni klavnicni, je plačal g. Brečelnik po 17 Din za kg ali za celega vola 10.608 Din. K tej ceni mora mesar kot svoje glavne stroške priložiti poslovni davek, ki znaša 538.72 Din, dalje 50 Din za gonjača, 16 Din za potni list, 50 Din za nakupovalne stroške, 170 Din za klavnicno in trošarino, 20 Din za obrabo rjuh in predpasnikov, 50 Din za hladilnico in morebitno konfiskacijo, 200 Din za štiridnevno delo pomočnika, 60 Din za konja in obrabo voza, 6 Din za tehtanje, 30 Din za papir in obrabo orodja, 45 Din za lokal in 30 Din za hlev in krmljenje. Skupni stroški za zaklanega vola znašajo torej 11.873.72 Din.

Komisija pri potkusnem klanju v ljubljanski mestni klavnicni je dobila meso, ki je bila žival očiščena, stehala in ugotovila, da je mesar dobil 327 kg mesa in privage, od česar je treba 7%, t. j. 23 kg odbiti na kralo in razsekavanje. Ostali so torej 304 kg mesa, ki mu je maksimalno določena cena 21 Din, tako da dobi mesar za to meso 6.384 Din. Ostali dohodki so:

48 kg kože po 23 Din — 1.104 Din, 32 kg loja po 18 Din — 576 Din, 12 kg vavpov po 10 Din — 120 Din, 5 kg piščov po 8 Din — 40 Din in za čreva 30 Din. Skupni dohodki od zaklanega vola znašajo torej 8.254 Din.

V komisijem zapisniku je ugotovljeno, da se pri prodaji tega vola — upoštevanje stroškov in dohodkov — kaže primanjkljaj 3.619.72 Din.

Tudi komisijeti zapisnik zaklanih volov mesarja g. Antona Biliža kaže podobno sliko, četravno je g. Biliž vola nabavil ceneje.

Zaklan je bil par prvovrstnih volov, ki jih je g. Biliž plačal po 15 Din kg žive vage. Skupna nabavna cena je znašala 20.340 Din, kar je lastnik poleg izračunane cene moral dati kmetu še 150 Din povrh. Ostali stroški pri tem paru volov znašajo za poslovni davek 1.135.16 Din za gonjača 100 Din, za potni list 32 Din, za nakupovalne stroške 100 Din, za klavnicno in trošarino 340 Din, za obrabo rjuh in predpasnikov 40 Din, za hladilnico 100 Din, za štiridnevno pomočnikovo delo 400 Din, za konja in obrabo voza 120 Din, za tehtanje 12 Din, za papir in obrabo orodja 60 Din, za lokal 90 Din, za hlev in krmljenje pa 60 Din. Skupni stroški za nabavo tega para volov so torej znašali 22.929.16 Din.

Komisija pri potkusnem klanju je dobila meso in ostalo nato stehala in po odčitku 7% za kralo in razsekavanje ugotovila 608.25 kg mesa po 21 Din, kar predstavlja vrednost 12.773.25 Din. Ostali dohodki so znašali za 87 kg kože po 23 — 2.001 Din, za 54 kg loja po 18 Din — 972

Din, za 24 kg vavpov po 10 Din — 240 Din, za 10 kg piščov po 8 Din — 80 Din in za čreva 60 Din. Skupni dohodki od zaklanega para volov so torej znašali 16.128.25 dinarjev.

Komisija je ugotovila, da se tudi pri tem paru volov kaže primanjkljaj 6.807.91 Din. Kalkulacije pri ostalih zaklanih živalih so pokazale podobno sliko. Pravga sorazmerja med visoko ceno živine in prodajno ceno mesa namreč ni.

Razumljivo je, da so ljubljanski in seveda tudi podeželski mesarji zaradi takšnega

odnosa med ceno žive vage in ceno mesa v zelo težavnem položaju. Na eni strani bi radi ustregli svojim odjemalcem in jim prodajali meso po maksimalnih cenah, na drugi pa na deželi ne morejo nabaviti živine po tako zmernih cenah, da bi pri maksimalnih cenah mogli vzdržati. Ljubljanski mesarji so prepričani, da bo tudi to vprašanje pravično rešeno zanje same, za kmetia in za meščana.

Ugotovitve uradne komisije pri potkusnem klanju v ljubljanski mestni klavnicni so pač dale za to primerno podlago.

Horoskop za tekoči teden

od 26. maja do 1. junija 1941 — Tranziti planetov s položajem Solca ob rojstvu

Ljubljana, 26. maja. Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem v Vodnarju: Za vse, ki so rojeni do 10. februarja, se obeta lep teden, ostalim pa ne bo prihranjena depresija, v kateri bo ponovno preizkušena njih odpornost.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v Ribah: Rojeni v prvi polovici znamenja naj bodo previdni v vseh denarnih poslih, ostalim se obetajo uspešni posli z nepremičninami.

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v Ovnu: Ta teden lahko s pridom izkoristite za ureditev vseh odloženih zadev. Večja harmonija s svetom in ljudmi.

Rojeni med 21. aprilom in 20. majem v Biku: S pozitivno energijo lahko zdaj zelo napredujete.

Rojeni med 21. majem in 20. junijem v Dvojčkih: Teden v znamenju najrazličnejših kozmičnih vplivov. Dobri so v večini. Kdor se ume boriti z usodo, bo imel koristi.

Rojeni med 21. junijem in 21. julijem v Raku: Dobro za vse, ki so v tehničnih in mehaničnih poklih.

Rojeni med 22. julijem in 23. avgustom

v Levu: Nevarnost nezdod za one, ki so rojeni v prvi in zadnji tretjini znamenja, sicer se pa vsem obeta napredek v vsakdanjem življenju.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v Devici: Nevarnost poškodb in incidentov za one, ki so rojeni v prvi polovici znamenja. Za vse pa kaže, da bodo imeli smolo v družabnem in kupcijskem življenju.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v Tehtnici: Mnogo uspehov in veselja obetajoča doba.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v Skorpionu: Dober teden za one, ki so v tehničnih poklih. Rojeni po 10. novembru naj bodo v vsem zelo previdni.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom v Strelcu: Ne zaupajte svojim fantazijskim načrtom! Lahko škodite sami sebi in pridete navzkriž tudi z drugimi, kar utegne imeti hude posledice.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v Kozorogu: Napredek za tiste, ki so v tehničnih poklih. Mnogo zadovoljstva.

B. K.

Zanimivosti iz filmskega sveta

Katera bo igrala Lucijo Mondella?

Italijanska filmska družba, ki se je lotila filmanja Manzonijevih »Zarocenev« (I promessi sposi), je razpisala tekmovalce za glavno žensko vlogo v tem filmu. V italijanskem filmskem življenju je razpis vzbudil ogromno pozornost. Tisoči ljubiteljev filma so se vpraševali, katera izmed kandidatkin bo izvoljena, da ustvari na filmskem platnu ljubko Lucio Mondella.

Ko je potokelek rok za tekmovalce, se je zvedelo, da se je prijavilo več sto kandidatkin. Potem pa se ni več govorilo o tem konkurzu. Nekateri so bili mnenja, da bo režiser Camerini zaupal glavno žensko vlogo svoji ženi, filmski igralki Assiji Noris.

Po točnejših vestih, ki so prišle te dni iz italijanskega filmskega mesta Cinecittà, pa je bilo drugače s tem tekmovalcem. Tekmovalce je imelo uspeh, kakršnega ni nihče pričakoval, kajti 17 tekmovalk je bilo povabljenih v Rim na preizkušnjo. Od teh kandidatkin za ustvaritev filmskega lika Manzonijske Lucije v »Zaroceneh« jih je pet Tržačank, tri iz Milana, dve Milančanki, ki bivata v Rimu, dve iz Rima, ena iz Torina, ena iz Aleksandrije, ena iz Bologne in ena italijanska filmska igralka, ki biva v Švici.

Ljubitelji filma v Italiji nestrpno pričakujejo izida preizkušnje. Mnogi menijo, da bo vloga Lucije podeljena eni izmed kandidatkin iz Trsta, ki so med tekmovalkami v večini.

Slavni Verdi v filmu

Nacionalni filmski zavod »Lucce« pripravja te dni kratak film o življenju slavnega italijanskega skladatelja Giuseppeja Verdija. Prve prizore tega filma bodo začeli izdelovati v začetku junija. Vsebinsko in scenarij sta obdelala Paolo Salvucci in Mario Costa. Mario Costa bo film tudi režiral. Ta kratki film bo dostojna proslava velikega skladatelja Italije ob 40letnici njegove smrti.

Film o junaštvu pri Džerabubu

Italijanska filmska družba A. P. I. namerava izdelati velik film o epičnih borbah italijanske vojske v Džerabubu. Družba je pozvala vse vojaške in civilne osebe, ki razpolagajo s podatki in dokumenti v zvezi z junaškim odporom v libijski zelenici Džerabubu, naj se javijo družbi, ki ima svoj sedež v Rimu, via Arenula 29.

Češka filmska produkcija

Po filmskih rubrikah v italijanskem tisku posnemamo, da je sodobni češki film zelo važen činitelec ne samo v kulturnem pogledu, temveč tudi v gospodarskem, ker je v filmski industriji zaposlenih zelo veliko število umetnikov in tehnične osebe. Pri češkem filmu je po zadnji statistiki zaposlenih na 400 igralcev in igralk, 33 režiserjev, 7 arhitektov, 24 operaterjev, 11 tehnikov za zvok, 30 inscenatorjev in 1264 stativov. V češkomoravskem protektoratu znaša zdaj filmska produkcija 30 do 40 filmov na leto.

Barvani film v Nemčiji

V Nemčiji se zelo prizadevajo, da bi spopolnili barvni film, ki so ga ljubitelji filma tako vzljubili kakor nekdanj zvočni film, ki je izpodirnil nemega. Največje uspehe za barvnim filmom sta dosegli doslej Ufa in kemično podjetje Agfa. Ufa je izdelala že več tako imenovanih dokumentarnih barvnih filmov, na primer o življenju rib in reptilov. To so bili filmi, ki jih v Nemčiji z navdušenjem sprejeli, predvajani pa so bili z uspehom tudi v drugih državah. Po sistemu Agfa so bili doseženi tudi že presenetljivi uspehi z barvnim filmom, toda odstraniti bo treba še neko tehnično nedostopnost teh filmov. Izdelani so namreč z inverzijo, ki ne da negativna, temveč takoj pozitiv filmskega traku. Zaradi tega ni mogoče izdelati v laboratoriju več kopij takega originalnega filmskega traku.

Film

o prijateljstvu narodov

Tržaške »Le Ultime Notizie« poročajo, da so v kinematografskem središču Georgije te dni dokončali film z naslovom »Prijateljstvo narodov«, za katerega je napisal besedilo »tovariš« Beria, šef GPU, in sicer na odredbo samega Stalina. Sovjetski listi poročajo, da kaže film prijateljstvo vseh narodov, ki žive v Sovjetski zvezi in da se ti narodi med seboj prav dobro razumejo, ker govorijo vsi isti jezik, to je »jezik genijalnega Lenina«. Agencija »Agforn« pripominja k temu, da je taka trditve tvegana, če se pomisli na različnost jezikov, ki jih govorijo v zvezi. Film se konča z napadom letalstva in rdeče armade v neznano smer.

Bodimo disciplinirani in trezni!

Clerie Maci:

Blodna ljubezen

Roman

Tudi v naročju mladega domačega ognjišča je bilo mračneje in otožneje kakor drugod. Misel na življenje brez vsake ljubezni, ki je veljala Jeanne toliko solz in primerjanje njenega doma s srečo, obetajočo se Hermini, je seveda ni mogla spraviti v dobro voljo.

Poroča naj bi bila 10. septembra. Rene de Mejan naj bi prispel v Lorient prvega septembra. Že prej ji je poslal poročilo darilo, pravo čudo, izbrano in opremljeno z največjim okusom srečnega ženina. Herminini prijatelji in znanci so bili darila še bolj veseli, kakor ona sama. Niti zavistneži med znanci niso mogli darilu ničesar očitati. In odprtih ust so stali pred dragocenimi darili, razvrščenimi pred njihovimi zavistnimi očmi. Vsi so morali priznati, da je Rene de Mejeane dobro opravil svoje delo.

Enaintridesetega avgusta je Romaina presenetil obisk, ki nanj nikakor ni bil pripravljen. Bil je sam doma, zatopljen v mračne misli, ko mu je prišla Jeannina komornaica povedat, da ga pričakuje spodaj v salonu gospodična La Fougeraye, ki bi rada govorila z njim.

Romain se je ustrašil. Smrtni strah mu je stisnil srce.

57 Jeanne se je bila že zgodaj poslovila od njega in odhitela k svoji sestrični, da bi ji pomagala pripravljat vse potrebno za poroko.

Tistega jutra se mu je vsaj zdelo, da je bolj zadovoljna in mirna kakor sicer.

Če pa prihaja Hermina k njemu v času, ko ima polne roke dela, mora pač imeti za to važen vzrok. Morda mu prinaša žalostno vest, ali je pa prišla z namenom pripraviti ga na nekaj hudega.

Zato je odšel Romain dol v salon vse prestrašen.

Hermina mu je stopila naproti radostnega obreza in v veselo žarečih očih. Podala mu je drobno notico v elegantnih rokavicah.

— Ah, bože moj, — je vzkičnil nekoliko presenečeno — kakšni pa ste Romain? Saj ste val bledi.

Romain se sploh ni potrudil, da bi ji prikrižl vzrok svojega nemira.

— Priznam, da sem se zelo ustrašil, ko sem ustrašil, da ste tu.

— Vi ste se ustrašili? Jaz sem vas prestrašila? S čim pa?

— Malo nervozen sem, odkar sem bil ranjen, — je odgovoril Romain otožno. Domisljujem si kdo ve kaj, za prazen nič. Vedoč, da je Jeanne danes pri vas, sem mislil, da prihajate k meni zavoljo nje.

Hermine se je zasmejala.

— Saj se niste zmotili. Seveda prihajam zavoljo nje.

— O bože moj... Kaj se je pa zgodilo?

— Nič se ni zgodilo malodušni mož, — je nadaljevala Hermina smeje. Pustila sem jo doma, ker pripravljala mojo balo... Jaz pa lenuharim. Toda moj namen me opravičuje. Zbežala sem z doma in nikomur nisem črhnila o tem niti besedice, ker bi rada govorila z vami med štirimi očmi.

— Z menoj? — Da, z vami, in to, kar vam hočem povedati, smete slišati samo vi.

— In vi pravite, da ni to... nič... važnega...

— Nasprotno, zadeva je zelo važna, toda ne v tem smislu, kakor mislite vi. Ali mislite, da bi mogla prinesiti slabe vesti, dragim prijateljem?

— To je res, — je pritrdil Romain, kakor da prosi odpuščanja. — Saj bi bil moral takoj pomisliti na to, da prinašajo dobri angeli, kakor ste vi, radost in veselje povsod, kamor pridejo.

— Tiše, tiše! Opozrite poklone, zanimajte se raje za svojo ženo in prihranite jih nji. Ona jih zasluži bolj kakor jaz. In če je sploh na svetu žena, ki jo je mogoče primerjati z angelom, je to vaša žena. O tem ste lahko prepričani.

— Vedno skromna, — je odgovoril Romain naglo. — Ker pa gre za mojo ženo, spregovoriva torej o nji. Kaj imate na srcu, prosim?

— Najprej vam moram povedati, da ste zaslepljeni, če ne vidite, kako lepa in oboževanja vredna je.

— Priznam, da je lepa, — je pritrdil Romain, toda pri tem se je nekoliko premagoval.

— Ali pa priznate, da je tudi tako dobra, kakor je lepa, tako izobražena in duhovita?

— Da, verjamem, da je zelo dobra. O njeni izobrazbi in plemenitosti pa ničesar ne vem, ker nikoli ne govoriva.

— To vam ne dela časti, Romain. Vaša dolžnost je, spoznati Jeannine lastnosti v pravi luči. Zena je prijazna, mikavna in nežna samo v toliko, v kolikor zna njen mož obuditi v nji te lastnosti.

— Oh, — se je pošalil Romain. Vi veste to že iz izkušnje, kakor da bi bili omočeni.

Smeje ga je opozorila, naj molči, potem je pa jela znova hvaliti svojo sestrično.

Romain jo je pustil govoriti.

Z velikim zanimanjem in radostjo jo je poslušal. Vse, kar mu je povedala o Jeanni, se mu je zdelo novo in prijetno. Odprle so se mu oči, spoznal je neznane Jeannine zasluge in začutil, da ga je prevzel izredno sladek občutek.

Hermine je pa govorila s čedalje večjo vnemo. Dotaknila se je kočljive tajne, ki je že tako dolgo mučila obe srce, dvignila je zastor, s katerim je bil Romain zakril sveti misterij.

Ni je prekinil, ni se jezil na njo zaradi njene smelosti.

Povedala mu je vse mirno in taktno. Z roko je tako rahlo pobožala njegovo rano, da mu ni povzročila bolečin. Z besedami o skeletni tajni mu je zacelila rano.